

ZİLHİCCE AYININ İLK ON GECESİ

Değerli Hocam geçen gün Fecr Suresinin tefsirini okur-ken, Zilhicce ayının ilk on günün çok kıymetli olduğunu öğren-dim. Bu günlerde yapılan ibadetin Allah katında çok kıymetli olduğuna dair hadis-i şerifler de mevcut. Efendim, bu günler hakkında bizi aydınlatırsanız çok seviniriz. ...

Cevap: Fecr Suresi'nin 1-7. âyetlerinde yüce Allah bu âyetlerde fecre, on geceye, çifte ve teke, gitmekte olan geceye yemîn ederek, *"Akıllı kimse için bunda yeterli bir yemîn var değil mi?"* yani akıllı, ibret alacak kimse için bundan daha etkili yemin olur mu? diyor.

Fecr; Tan yerinin ağarma zamanıdır ki biz buna galat olarak şafak deriz. Oysa şafak Arapçada, Güneş battıktan sonra ufukta kalan kızartıya denir. Seher vakti dediğimiz tan yerinin ağarma za-manı, zihnin en sâkin, gönlün en huzurlu, ortalığın en durgun olduğu zamandır. O zaman yapılan ibâdetin çok etkili olacağı, "Gece kalkıp ibâdet etmek, elbette daha oturaklı ve o zaman yapılacak duâ, söylenecek söz daha etkilidir" âyetinde de belirtilmiştir.

Tan yerinin ağarma zamanı, yavaş yavaş ortalığın ağarmağa, uykuya dalmış canlıların uyanmağa başladığı zamandır. Bu uyanış bir çeşit yeniden dirilmeye de benzediği için yüce Allah fecr'e and içerek bu zamanın değerini belirtmiştir. *"Solumağa başlayan sabaha andolsun"* âyetinde de aynı zamâna yemîn edilmiştir.

Gecenin gitmeğe başlamasına, şafağın sökmesine, sabahın soluk almasına yemîn edilmesi, çok anlamlıdır. Bunlar karanlığın aydınlanmağa başladığı zamanlardır ki bu ifadelerle, cihanı bastır-mış olan karanlığın, Hz. Muhammed(sav)e inmekte olan vahy nu-ruyla aydınlanmağa başladığına işâret edilmektedir.

"On geceye andolsun": Kuvvetli görüşe göre bu on gece, Zu'l-hicce ayının ilk on gecesidir. Bunlar hac işleriyle, ibâdetleriyle geçirilen geceler olduğu için üstlerine yemin ile bunların değeri belirtilmiştir. On gecenin, yılın ilk ayı olan Muharrem'in on gecesiyahut Ramazanın ilk veya son on gecesiyolduğu hakkında rivâyetler de vardır. *"Leyâlin (geceler)"* ma'rife (belirli) olmayıp nekre (belir-siz) olduğu için, belli bir on gece olmayıp bunların her birine, belki de her ayın, Ay ışığının git gide arttığı ilk on gecesine işâret olması da mümkündür.

Şef' çift, vetr tek demektir. Bu çift ve tek ile neyin kastedil-diği hakkında çeşitli tefsîrler vardır: Şef'
kurban bayramı günü,
vetr
arefe günüdür;
şef'
kurban bayramının birinci ve ikinci günleri,
vetr
üçüncü günüdür;
şef'
Âdem,
vetr
eşi Havvâ'dır
: Şef'
iki rek'atlı namazlar,
vetr
tek rek'atlı namazlardır;
şef'
yaratıklar,
vetr
Allah'tır. Çünkü Allah:
"Her şeyi çift yarattık"
âyetiyle her şeyi çiftli yarat-tığını bildirmiştir. Tek olan yalnız kendisidir.

"Yaratıklar ya çift veya tek olur. Bu âyet ile Cenâbı Hak sanki: 'Tekin ve çiftin Rabbi olana yemîn ederim'
yaratıklar âlemine yemîn etmiş olmaktadır".
 demiş ve böylece bütün